Høringssvar fra Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK)

Til: Udlændinge- og Integrationsministeriet samt Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Familier og Indenrigsanliggender

Vedrørende: Høring over udkast til bekendtgørelse om ikrafttræden af bestemmelsen om gebyr ved behandling af sager om opholdstilladelse i Grønland samt tilhørende gebyrbekendtgørelser

Journalnummer: 2026-18280

Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK), takker for muligheden for at afgive høringssvar til de fremsendte bekendtgørelsesudkast.

PPK anerkender behovet for en klar og gennemsigtig administration af reglerne på udlændingeområdet. Vi finder det imidlertid nødvendigt at gøre opmærksom på en række forhold, som kan få betydning for det grønlandske sundhedsvæsens muligheder for at rekruttere og fastholde kvalificeret sundhedsfagligt personale.

Vores bemærkninger tager udgangspunkt i de fælles interesser for de sundhedsfaglige personalegrupper, som PPK repræsenterer, og i de særlige vilkår, der gør sig gældende på det grønlandske arbejdsmarked.

1. Rekruttering og fastholdelse af sundhedsfagligt personale

Det grønlandske sundhedsvæsen er gennem en længere årrække blevet udfordret af vanskeligheder med at rekruttere og fastholde kvalificeret sundhedsfagligt personale.

Udfordringerne gør sig gældende på tværs af sundhedsfaglige professioner og er særligt mærkbare i sundhedsregionerne og på kysten, hvor mangel på personale kan få væsentlige konsekvenser for kontinuiteten i sundhedsydelserne.

Rekruttering fra udlandet er derfor et væsentligt element i bestræbelserne på at sikre tilstrækkelige sundhedsfaglige kompetencer i Grønland.

PPK bemærker, at der i bekendtgørelsesudkastet på studie- og erhvervsområdet foreslås et gebyr på 6.810 kr. for ansøgning om opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse samt for forlængelse af en sådan tilladelse.

PPK finder det bekymrende, hvis indførelsen af gebyrer medfører yderligere økonomiske barrierer for udenlandske sundhedsfaglige medarbejdere, der ønsker at arbejde i Grønland.

Det er derfor vores opfattelse, at der bør foretages en konkret vurdering af, hvilke konsekvenser gebyrordningen kan få for rekruttering og fastholdelse af sundhedspersonale.

PPK opfordrer samtidig til, at der undersøges muligheder for særlige ordninger eller gebyrfritagelse ved rekruttering til sundhedsfaglige stillinger, hvor der er dokumenteret mangel på kvalificeret arbejdskraft.

2. Arbejdsgiverens økonomiske ansvar

PPK finder det afgørende, at indførelsen af gebyrordningen ikke medfører, at medarbejdere pålægges væsentlige personlige udgifter som følge af arbejdsgiverens behov for at rekruttere kvalificeret personale fra udlandet.

Bekendtgørelsesudkastene beskriver reglerne for indbetaling og tilbagebetaling af gebyrer, men fastlægger ikke et generelt arbejdsgiveransvar for betaling af gebyrer i forbindelse med ansættelse.

PPK er af den opfattelse, at udgifter til nødvendige opholds- og arbejdstilladelser som udgangspunkt bør afholdes af arbejdsgiveren, når rekrutteringen sker på arbejdsgiverens initiativ.

Dette bør ligeledes gælde ved forlængelse af opholdstilladelser, når medarbejderen fortsætter sin ansættelse.

PPK anbefaler derfor, at der etableres klare rammer for arbejdsgiverens betalingsansvar, så den enkelte sundhedsfaglige medarbejder ikke påføres økonomiske byrder som følge af administrative krav, der er nødvendige for at kunne varetage sin ansættelse.

3. Økonomiske konsekvenser for medfølgende familiemedlemmer

PPK bemærker, at gebyrordningen også omfatter ansøgninger om opholdstilladelse for medfølgende familiemedlemmer og familiesammenføring.

I bekendtgørelsesudkastet på studie- og erhvervsområdet foreslås et gebyr på 3.080 kr. for medfølgende familiemedlemmer til personer med opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse.

For sundhedsfaglige medarbejdere, som rekrutteres til Grønland sammen med deres familier, kan de samlede udgifter dermed blive betydelige.

Muligheden for at etablere sig i Grønland med sin familie har efter PPK's opfattelse væsentlig betydning for både rekruttering og langsigtet fastholdelse.

PPK finder det derfor relevant, at de samlede økonomiske konsekvenser for medarbejdere med medfølgende familie undersøges nærmere.

Vi anbefaler samtidig, at der overvejes ordninger, som kan reducere de økonomiske barrierer for familier, der flytter til Grønland i forbindelse med rekruttering til sundhedsvæsenet.

4. Gebyrer ved forlængelse af opholdstilladelser

PPK hæfter sig særligt ved, at gebyrordningen også omfatter forlængelse af opholdstilladelser.

Det betyder, at sundhedsfaglige medarbejdere, som allerede arbejder og bidrager til det grønlandske sundhedsvæsen, kan blive mødt med yderligere gebyrudgifter, når deres opholdstilladelse skal forlænges.

PPK finder det uhensigtsmæssigt, hvis fortsat beskæftigelse i sundhedsvæsenet medfører gentagne personlige udgifter til nødvendige opholdstilladelser.

I et sundhedsvæsen, hvor kontinuitet og fastholdelse af erfarne medarbejdere er afgørende, bør administrative gebyrer ikke udvikle sig til en yderligere belastning for medarbejdere, der ønsker at fortsætte deres ansættelse.

PPK anbefaler derfor, at der tages særskilt stilling til gebyrbetaling ved forlængelse af opholdstilladelser for allerede ansatte sundhedsfaglige medarbejdere.

5. Tilbagebetaling og administrative konsekvenser

PPK bemærker, at bekendtgørelsesudkastene indeholder bestemmelser om tilbagebetaling af gebyrer i nærmere angivne tilfælde.

Det fremgår blandt andet, at der i visse situationer kan ske tilbagebetaling med fradrag af 1.040 kr.

PPK finder det væsentligt, at medarbejdere, som ansøger om opholdstilladelse som led i en ansættelse, sikres tilstrækkelig vejledning og administrativ bistand.

Det bør desuden afklares, hvem der bærer eventuelle økonomiske tab, hvis en ansøgning afvises som følge af administrative forhold i forbindelse med en arbejdsgiverinitieret rekruttering.

PPK opfordrer endvidere til, at implementeringen af gebyrordningen tilrettelægges således, at der ikke opstår unødige administrative forsinkelser i rekrutteringen af sundhedsfagligt personale.

6. Hensynet til Grønlands særlige forhold

PPK finder det nødvendigt at understrege, at Grønlands geografiske, demografiske og arbejdsmarkedsmæssige forhold adskiller sig væsentligt fra forholdene i Danmark.

Det grønlandske sundhedsvæsen skal sikre sundhedsydelser til en befolkning, der er spredt over store geografiske afstande, samtidig med at rekrutteringsgrundlaget er begrænset.

Det betyder, at mangel på enkelte sundhedsfaglige kompetencer kan få betydelige konsekvenser for sundhedsvæsenets drift og borgernes adgang til behandling.

PPK finder derfor, at indførelsen af gebyrordningen bør ledsages af en vurdering af, hvordan reglerne påvirker mulighederne for at sikre den nødvendige sundhedsfaglige bemanding i hele Grønland.

En sådan vurdering bør omfatte både de direkte økonomiske konsekvenser og eventuelle afledte konsekvenser for rekruttering, fastholdelse og kontinuitet i sundhedsvæsenet.

7. Afsluttende bemærkninger

PPK anerkender behovet for klare administrative regler på udlændingeområdet, men finder det afgørende, at nye gebyrordninger ikke utilsigtet skaber yderligere barrierer for rekruttering og fastholdelse af sundhedsfagligt personale i Grønland.

PPK anbefaler på den baggrund:

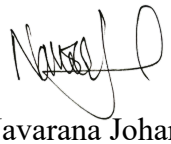
1. At der foretages en konkret konsekvensvurdering af gebyrordningens betydning for rekruttering og fastholdelse af sundhedsfagligt personale i Grønland.

2. At der sikres klare rammer for arbejdsgiverens økonomiske ansvar ved arbejdsgiverinitieret rekruttering og nødvendige forlængelser af opholdstilladelser.
3. At de samlede økonomiske konsekvenser for medarbejdere med medfølgende familiemedlemmer indgår i vurderingen af gebyrordningen.
4. At der undersøges muligheder for særlige gebyrordninger eller fritagelsesmuligheder ved rekruttering til sundhedsfaglige stillinger med dokumenteret personalemangel.
5. At implementeringen af gebyrordningen sker under hensyntagen til Grønlands særlige geografiske og arbejdsmarkedsmæssige forhold.

PPK ønsker afslutningsvis at understrege, at rekruttering og fastholdelse af kvalificeret sundhedsfagligt personale er en grundlæggende forudsætning for et velfungerende sundhedsvæsen i hele Grønland.

Det er derfor væsentligt, at nye administrative og økonomiske krav ikke utilsigtet bidrager til at forstærke de eksisterende bemandingsmæssige udfordringer.

Med venlig hilsen

Navarana Johansen

Peqqinnissaq Pillugu Kattuffiit (PPK)